

JUNI 2023

RÅD OM PENSION, BANK OG INVESTERING

SIDE 3

Appetit for formueplan

Lægernes Bank afholder aftenmøde kun for kvindelige læger for at skærpe interesse for formueplanlægning.

SIDE 8

Et fyrtårn at sejle efter

Læger lægger plan for fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, hvor de selv bestemmer tempoet.

SIDE 12

Opbakning til klimaindsats

Lægernes Pension går imod selskaber med uambitiøs klimastrategi. Generalforsamling bakker op om klimaindsats.

Bæredygtighed:

Ny strategi skærper lægers profil

Side 4-7

Pecunia

RÅD OM PENSION, BANK OG INVESTERING

04

04 Bæredygtighedstema – læger skærper profil
Ny politik for bæredygtighed fører til frasalg for miliarder. olie- og gasselskaber samt atomvåben blandt investeringer, der bliver udelukket.

08 Et fyrtårn at sejle efter
Stadig flere læger har fokus på at sikre sig mulighed for en fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, hvor de selv bestemmer tempo og tidspunkt for pensionering.

09 Pensionsmodel med nye muligheder
FleksibelPension bliver modtaget godt blandt nye læger. Pensionskassen arbejder for, at alle medlemmer tilbydes FlexibelPension fra 2024.

10 Begrænset mulighed for at ændre i pensioner
Arbejdet med at fremme ligestilling blandt medlemmer med kønsopdelt pension fortsætter – selvom mulighederne er begrænsede.

11 Dansk lov og praksis i fokus
Lige Pension efterlyser vurdering af, om dansk pensionspraksis opfylder internationale regler. Ikke pensionskassens opgave, lyder det fra bestyrelsen.

11 Nye erfarne kræfter i bestyrelsen
To nye bestyrelsesmedlemmer kommer med erfaring fra bestyrelsesarbejde i de lægefaglige organisationer.

13 Svindlere lokker millioner fra bankkunder
Svindlere lokker millioner fra bankkunder med trick, der udgør større problem end hacking. Lægernes Bank skærper sikkerheden.

14 Boligkøb i lunkent marked
Boligmarkedet er udfordret med faldende boligpriser og salgstider, der stiger. Få tips til en tryk bolighandel.

16 God behandling uden forhandling
Læger fortsætter med at strømme til Lægernes Bank, der nu har 40.000 kunder.

Formueplanlægning:

Initiativ giver kvinder appetit på formuen

Kombinationen af stor formue og lille interesse for pengesager kan koste dyrt. Kvindelig overlæge deltog i orienteringsmøde for kvindelige læger – selvom hun blev provokeret indledningsvis.

Kvinder er generelt mindre interesserede og involverede i familiens pengesager end mænd, viser undersøgelser fra blandt andet bankernes brancheorganisation. For at stimulere interessen har Lægernes Bank det seneste halve år derfor gennemført møder om formueplanlægning målrettet kvindelige læger.

- Vi oplever generelt, at kvinder interesserer sig mindre for pengesager end mænd, så vi valgte at gøre en ekstra indsats for at få kvindernes opmærksomhed, siger formuerådgiver Dorte Bøje fra Lægernes Bank.

Rådgivning i mindre grupper

Afsæt var samtidig et nyt rådgivningsværktøj i Lægernes Bank, som inddrager pension, investering og boligformue i overvejelserne, men også afdækker ønsker til arv og testamente.

Værktøjet giver et visuelt overblik og en personaliseret rapport over lægens økonomi, der ofte omfatter friværdis i bolig på 2,5-5 millioner kroner og pension på 4-5 millioner kroner, når pensionen nærmer sig.

De første møder er afholdt i Aarhus, Kolding, Odense og København, hvor banken inviterede cirka 20 kvindelige læger mellem 50 og 60 år til hvert møde.

Annette Corydon deltog på mødet i Aarhus før jul, men var indledningsvis provokeret af, at mødet alene var for kvinder. Hun endte dog med at tage positivt mod tilbuddet.

- Vi lever i 2023, og som selvstændig i mange år er du nødt til at have styr på din økonomi. Er det virkelig nødvendigt med møder kun for kvinder, tænkte jeg?! Men mødet var et godt og kærligt spark til at få et overblik over vores økonomiske fremtid, siger den 52-årige overlæge på Præhospitalet i Region Midtjylland.

Familiesnak

Tre ud af fire deltagere på møderne har efterfølgende ønsket

individuel rådgivning. Det samme gjorde Annette Corydon og hendes 60-årige mand. De har begge boet og arbejdet i Norge, hvor de også har en ejendom. Oveni kommer blandt andet frie midler fra salg af lægepraksis i 2019.

- Møderne åbnede for, at vi fik en god snak – også med vores børn – om vores prioriteringer og ønsker. Vi er glade for, at vi fik en systematisk gennemgang af vores økonomi, og af hvordan vi og børnene står, hvis en af os dør. Vi har jo nået en alder, hvor vi indimellem desværre ser, at venner og bekendte falder bort, siger hun.

Næste rådgivningsmøder for kvinder:

- Kolding: 7. juni 2023
- Odense: 8. juni 2023
- København: Efteråret 2023

Tilmelding: 33 47 82 09

Bæredygtighed:

Læger skærper bæredygtig profil

Ny politik for bæredygtighed fører til frasalg for milliarder. Lægernes Pension dropper blandt andet investeringer i atomvåben og Kina, skærper klimakrav til verdens største banker samt frasælger olie- og gasselskaber på opfordring af generalforsamlingen.

Ny og skærpet politik for bæredygtighed i Lægernes Pension førte i 2022 til frasalg af aktier og obligationer for mere end to milliarder kroner. Frasalget er en fortsættelse og konsekvens af den ambitiøse linje, som medlemmerne har lagt for pensionskassens bæredygtighedsarbejde på flere generalforsamlinger. En linje som tidligere har gjort lægerne til en af de første faggrupper, som fjernede tobak fra investeringsuniverset.

Den nye bæredygtighedspolitik lukker blandt andet ned for investeringer i atomvåben, den kinesiske stat og fossil energi samt stiller krav til verdens største banker om at levere mere ambitiøse klimamål. På generalforsamlingen i april kvitterede bestyrelsesformand Tina Øster Larsen for medlem-

mernes engagement, men pegede samtidig på de dilemmaer, som pensionskassen løbende skal navigere i.

- Der er mange nuancer og endnu flere gråzoner. Rigtigt og forkert afhænger i høj grad af personlige værdier og overbevisninger, og vi vil også fremover stå i dilemmaer, når vi beslutter, hvordan pensionskassen skal investere. Der er sjældent et enkelt facit med to streger under, og vi skal kunne håndtere, at strengen kan flytte sig – frem eller tilbage – i takt med, at omverdenen ændrer sig, lød det fra bestyrelsesformanden.

Læs seneste bæredygtighedsrapport på www.lpb.dk/baeredygtighed

Olie og gas: Hanen drejet i bund for fossil energi

110 olie- og gasselskaber er udelukket fra lægernes investeringer som direkte konsekvens af ny strategi, der skal sikre, at pensionskassen bidrager til en realisering af globale klimamålsætninger.

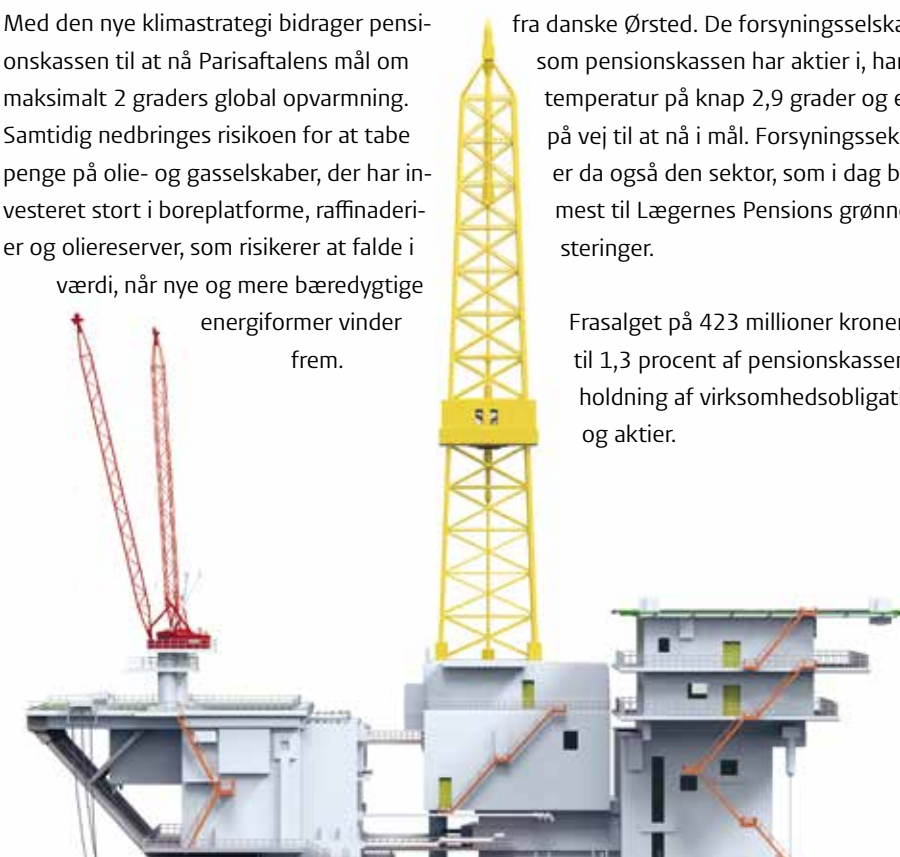
Lægernes Pension har skruet hanen i bund og lukket i for pensionskassens investeringer i olie- og gasselskaber. Det er sket som konsekvens af en skærpet klimastrategi, der konkret har ført til, at Lægernes Pension i 2022 udelukkede 110 olie- og gasselskaber fra sine investeringer og solgte for 423 millioner kroner i olie- og gassektoren.

Med den nye klimastrategi bidrager pensionskassen til at nå Parisaftalens mål om maksimalt 2 graders global opvarmning. Samtidig nedbringes risikoen for at tabe penge på olie- og gasselskaber, der har investeret stort i boreplatforme, raffinaderier og oliereserver, som risikerer at falde i værdi, når nye og mere bæredygtige energiformer vinder frem.

Udelukkelserne er sket, fordi olie- og gasselskabernes omstilling til grønne energiformer går for langsomt, og selskabernes planer for at nedbringe deres klimapåvirkning anses for utilstrækkelige. Udledningen fra de selskaber, der henter olie og gas op fra undergrunden, har en temperatur på op til 10 grader og er dermed langt fra klimamålet på maksimalt 2 grader.

Anderledes positivt ser det ud for forsynings-selskaberne, som producerer el og varme. Historisk har kulværker stået for el- og varmeproduktionen. Men nu investerer særligt de amerikanske og europæiske selskaber massivt i grøn energi og er ved at gennemføre en omstilling på linje med den, vi kender fra danske Ørsted. De forsynings-selskaber, som pensionskassen har aktier i, har en temperatur på knap 2,9 grader og er godt på vej til at nå i mål. Forsyningssektoren er da også den sektor, som i dag bidrager mest til Lægernes Pensions grønne investeringer.

Frasalget på 423 millioner kroner svarer til 1,3 procent af pensionskassens beholdning af virksomhedsobligationer og aktier.

Klima: Nej til uambitiøse planer

Både virksomheder og banker mærker, at Lægernes Pension stiller krav på klimaets vegne. Pensionskassen forkaster uambitiøse klimaplaner fra selskaber.

I 16 ud af 29 tilfælde stemte pensionskassen imod de klimaplaner, som bestyrelser i selskaber, vi investerer i,

lagde frem i 2022. Uambitiøse mål eller mangel på klare mål og konkrete strategier for, hvordan klimaplanerne skulle realiseres, var de typiske årsager.

Fokus også på banker

Heller ikke banksektoren gik fri. I hovedparten af 32 tilfælde stemte Lægernes Pension mod klimaplaner fra bankbestyrelser. Det skete blandt andet i storbanker som UBS og Barclays, hvor

et flertal af aktionærerne dog stemte for de fremlagte klimaplaner.

Dialog med selskaberne og stemmedeltagelse på generalforsamlinger er de redskaber, som bliver anvendt for at påvirke selskaberne i en mere klimavenlig retning. I 2022 deltog Lægernes Pension på virtuelle generalforsamlinger i 2.600 selskaber og gav vores stemme.

Atomvåben: Læger demonterer og nedrunder

Medlemmernes pensioner kan ikke længere knyttes til atomvåben – hverken direkte eller indirekte.

Med frasal for 370 millioner kroner i 2022 er Lægernes Pension trådt helt ud af investeringer, som direkte eller indirekte kan

knyttes til atomvåben. Dermed skærper pensionskassen sin politik på området, som hidtil har fulgt FN's traktat om ikke-spredning af atomvåben og muliggjorde investering i selskaber, som leverer atomvåben til verdens fem anerkendte atommagter.

Pensionskassens investeringer knyttet til atomvåben var blandt andet i flyproducenten Airbus, bilproducenten Rolls-Royce og Thales, der producerer digitale løsninger til fx Rejsekortet.

Aktuel debat

Dilemmaet ved investering i atomvåben har løbende været diskuteret på pensionskassens generalforsamlinger og er senest aktualiseret af Ruslands trusler om brug af atomvåben i

forbindelse med krigen i Ukraine. På den ene side har atomvåben potentielt enorme og vedvarende skadevirkninger på mennesker og miljø. På den anden side er erkendelsen af, at atomvåben har bidraget til fred og sikkerhed igennem tiden i kraft af sin funktion som afskrækkelsesmiddel.

Ved generalforsamlingen i 2022 var der flertal for, at pensionskassens investeringer skal være atomvåbenfri.

Ud over atomvåben investerer Lægernes Pension heller ikke i selskaber involveret i fremstilling eller salg af biologiske og kemiske våben, antipersonelminer og klyngevåben, der har været ekskluderet siden 2009.

Banker: Øget pres via stærkt netværk

Lægernes Pension træder ind i nyt investornetværk, som vil lægge pres på de største globale banker for at fremme grøn omstilling.

Lægernes Pension tilslutter sig nyt initiativ, som over de kommende år skal lægge pres på verdens største banker for mere klimahandling. Initiativet støttes af netværket Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), som

Lægernes Pension har været medlem af siden 2016. Lægernes Pension er trådt ind i netværket og lægger med en pensionsformue på cirka 100 milliarder kroner yderligere kraft til de økonomiske muskler, som skal få de største globale banker til at forpligte sig til at opfylde Parisaftalens klimamål og sikre, at bankerne opfylder en række delmål for reduktion af CO₂-udledning.

Klimakrav til bankerne

Sammen med de øvrige investorer i

initiativet går Lægernes Pension nu i dialog med verdens største banker. Hovedkravet er, at bankerne skal forpligte sig på Parisaftalens temperaturmål og fastsætte kortsigtede CO₂-reduktionsmål, som sikrer, at deres udledninger også på kort sigt bliver nedbragt i tråd med Parisaftalen. Mere end 20 banker ventes omfattet af dialogen, som vil løbe over flere år. Vi kommer til løbende at følge op på fremskridtene i den årlige bæredygtighedsrapport.

Lande: Skærpet kurs sortlister stormagter

Pensionskassens investeringer skal læne sig op ad EU og Danmarks officielle sanktionspolitik for at understøtte vestlige værdier og normer. 47 lande ramt af investeringsstop.

Korruption, nægtelse af politiske og civile rettigheder eller slet og ret dårlig regeringsførelse. Årsagerne kan være mange, men resultatet er det samme – eksklusion fra pensionskassens investeringer. Lægernes Pension skærper sin kurs over for lande, som ikke lever op til internationale normer for blandt andet menneskerettigheder og regeringsførelse.

Små og store på negativliste

Pensionskassens politik og sanktioner har hidtil især ramt regimer i udviklingsøkonomier som eksempelvis Haiti, Sudan og Irak. Med den nye landepolitik,

som lægger sig tæt op ad international sanktionspolitik, vil også stormagter som Rusland og Kina fremover blive udelukket. Landene slutter sig dermed til de 47 lande, som aktuelt er på pensionskassens såkaldte negativliste.

Rusland blev udelukket forud for krigen mod Ukraine, mens kursen over for Kina er skærpet som følge af det kinesiske styres krænkelser af basale rettigheder for Kinas befolkning og stormagters aggressive adfærd over for Taiwan, Hong Kong og Tibet samt det muslimske mindretal i Xinjiang-provinsen. Den nye landepolitik tager udgangspunkt i ønsker fra pensionskassens generalforsamling og betyder, at investeringer i både kinesiske statsobligationer og statsejede selskaber fremover er udelukket.

Invasionen i Ukraine førte isoleret til frasal af investeringer i Rusland for i alt cirka 1 milliard kroner. Den nye lande-

politik med skærpede principper har ført til frasal for yderligere cirka 570 millioner kroner – heraf hidrører halvdelen fra investeringer i Kina.

Følger værdigrundlag

Rationalet bag pensionskassens nye landepolitik er, at investeringerne i højere grad skal understøtte de normer og værdier, som EU og Danmark ønsker at fremme. Konkret vil det betyde, at både regeringer og statslige selskaber risikerer, at deres obligationer bliver fravalgt, hvis landene kolliderer med blot et enkelt af følgende kriterier:

- På EU's liste over skattely
- Omfattet af EU sanktioner
- Overtræder minimumsstandards for bl.a. anti-korruption, retsstatsprincipper og markedsøkonomi.

Negativlisten bliver løbende opdateret. Se mere på www.lpb.dk/negativliste.

Et fyrtårn at sejle efter

Ønske om selv at bestemme over fremtiden får stadig flere læger til at planlægge deres retrace fra arbejdsmarkedet.

Blot fordi man bliver ældre, er det ingen garanti for, at man også bliver gammel. Med den erkendelse i bagagen kontakter stadig flere læger deres pensionskasse for at få lagt planer, som sikrer, at de selv bestemmer tempo og tidspunkt for, hvornår og hvordan de skal forlade arbejdsmarkedet.

- Læger ønsker generelt ikke at gå tidligt på pension, men de ønsker selv at bestemme over deres fremtid, siger chefkonsulent Thomas Krogh fra Lægernes Pension, der i 16 år har rådgivet læger om pension. Han har ikke tidligere oplevet samme interesse fra lægerne for at planlægge deres retrace fra arbejdsmarkedet.

Valgfrihed giver livskvalitet

Forskning viser, at livskvalitet i den tredje alder i høj grad afhænger af, at beslutningen om at gå på pension er ens egen. I dag vælger tre ud af fire selv pensionstidspunkt. Den sidste fjerdedel forlader ufrivilligt arbejdsmarkedet på grund af sygdom, afskedigelse eller et højt arbejdspress. Både mentalt og pensionsøko-

nomisk er det vigtigt at få sat retning på pensionsdrømmene, så overgangen bliver så gnidningsløs og fleksibel som mulig.

- Opsparing til pension handler ikke om at sætte et skib i søen, og så lade det sejle. Det kræver, at man lægger til kaj indimellem og har noget at pejle efter. Når vi planlægger tilbagetrækning og pension, er det ikke en plan, som er hugget i sten, men vi får sat et fyrtårn, der guider lægen sikkert på rejse, siger han.

Elsker at arbejde

Efterspørgslen efter lægelig arbejdskraft er stor. Hver sjette læge arbejder efter at være fyldt 70 år. Mulighederne for selv at tilrettelægge sin tilbagetrækning er derfor gode.

- De fleste af de læger, vi taler med, elsker at arbejde, men de er også opmærksomme på, at lægeerhvervet kan være fysisk og

Bog-tip:

"Livets 3. akt – frit valg eller frit fald på tærsklen til livet som pensionist" af aldersforsker Ph.d. Aske Juul Lassen

Podcast-tip:

"Pensionens 10 bud" – en forskningsbaseret podcast om, hvordan du kommer godt i gang med pensionen

Interessen for fleksibel tilbagetrækning er øget blandt mange læger – ikke kun blandt praktiserende læger. I dag arbejder hver 6. læge efter at være fyldt 70 år.
Illustration: Dagens Medicin.

psykisk krævende, så de måske ønsker at kunne skruer lidt ned, når de kommer op i årene, siger Thomas Krogh.

To ud af tre medlemmer af Danmarks næststørste seniororganisation, Faglige Seniorer, svarede i en undersøgelse, at overgangen til pensionslivet havde været nemmere, hvis de havde haft en plan.

Gevinst til flittige læger

Regeringen vil afskaffe modregning af arbejdsindtægt i folkepensionen med nyt lovforslag. I dag er cirka 79.000 danske folkepensionister aktive på arbejdsmarkedet – heraf mange læger.

Pensionsmodel med nye muligheder

Nye muligheder for tilvalg, justering og selvbetjening bliver udnyttet aktivt af de nye læger, der som de første får tilbudt Lægernes Pensions nye pensionsordning, FleksibelPension. Medlemmer med TraditionelPension ventes at kunne få den nye pensionsordning fra 2024.

Var FleksibelPension en skjorte, ville konklusionen være, at den rammer et behov blandt lægerne for at skræddersy den efter egen smag og pasform. Lægerne benytter i vidt omfang de muligheder, som FleksibelPension giver for selvbetjening og tilpasning af forsikringsdækninger og investeringsrisiko.

- Vi var spændt på, hvordan medlemmerne ville reagere, men alt tyder på, at de aktivt benytter sig af de mange muligheder og ikke mindst træffer nogle velovervejede valg, siger projektchef Flemming Windfeld fra Lægernes Pension.

Økonomisk tryghed

Flere vælger oveni at overføre pensioner til Lægernes Pension fra tidligere ansættelsesforhold, så de samler pensionerne i FleksibelPension, som også giver lægen optimal økonomisk tryghed ved sygdom og sikre familien ved dødsfald.

Frit valg og guide

FleksibelPension er en markedsrentepension, hvor lægen får hele investeringsafkastet med det samme og selv kan skruer op og ned for sin investeringsrisiko. Det gør lægen selv i MIN PENSION og vejledes undervejs af en investeringsguide, der fungerer som støtte i investeringsbeslutningen. Markedsrentedelen har desuden indbygget et livscyklus-element. Det betyder, at investeringsrisikoen automatisk bliver skruet ned, når pensionsalderen nærmer sig.

FleksibelPension har også forsikringsdækninger ved sygdom og død, der løbende bliver tilpasset, så de harmonerer med lægens løn- og karriereudvikling. Også her kan lægen selv skruer op eller ned efter behov.

Forstå FleksibelPension på 3 minutter.

www.lpb.dk/video/fp

Kønsopdelt pension:

Fortsat arbejde for øget ligestilling efter finkæmning af jura

Begrænset del af 15.000 medlemmers indbetaling til pension vil kunne anvendes til at fremme ligestilling mellem mandlige og kvindelige læger med kønsopdelt pensionsordning. Hovedparten af pensionsaftalen kan ikke ændres, men bestyrelsen fortsætter arbejde for ligestilling.

Mulighederne for at fremme ligestilling for læger med kønsopdelte pensionsordninger er begrænsede. Det viser et uafhængigt juridisk responsum fra advokatfirmaet Plesner. Responsummet har afdækket, at en andel af medlemmernes fremtidige indbetalinger til kønsopdelte pensioner vil kunne håndteres efter et unisex-princip, hvor mænds og kvinders pensioner månedlige pensionsudbetalinger er ens. Åbning vedrører alene stigninger i pensionsindbetalinger, der endnu ikke er aftalt, og fremtidig bonus.

Praksis bekræftet

Ligestilling betyder meget for pensionskassens medlemmer – kvinder som mænd. På pensionskassens generalforsamlinger er det blevet efterspurgt, hvilke

muligheder der var for at fremme ligestilling blandt medlemmer med kønsopdelte pensionsordninger, og derfor har bestyrelsen ønsket at få en grundig og veldokumenteret undersøgelse af mulighederne.

Det juridiske responsum understøtter tidligere undersøgelser, der har konkluderet, at Lægernes Pension ikke kan ændre til unisex-princip for indbetalinger, der er foretaget, samt i allerede aftalte indbetalinger og stigninger i indbetalinger for medlemmer med kønsopdelte pensionsordninger. Lægernes Pension skal derfor fortsat håndtere de kønsopdelte pensionsordninger efter en hidtidig praksis, som blandt andet indebærer, at pensionskassen skal tage højde for, at kvinder gene-

relt lever længere end mænd, at kvinder oftere mister arbejdsevnen end mænd samt at mænds partnere lever længere end kvinders partnere. Forskellene fører til, at kvinder uden ægtefællepension får udbetalt mindre i månedlig pension end mænd uden ægtefællepension, da pensionen skal udbetales i længere tid. Tilsvarende får mænd med ægtefællepension udbetalt mindre i månedlig pension end kvinder med ægtefællepension.

Afdækning af muligheder

Konklusionerne er et resultat af en omfattende gennemgang af juraen og aftalegrundlaget foretaget af advokatfirmaet Plesner. Gennemgangen skete med afsæt i et kommissorium, der tog udgangspunkt i input fra generalforsamlinger og ønsker fra medlemmer om at få afdækket alle muligheder, som kunne sikre størst mulig ligestilling i de månedlige pensionsudbetalinger for medlemmer med kønsopdelte pensionsordninger. Pensionskassen har leveret al den dokumentation, som Plesner har efterspurgt, og har ingen indflydelse haft på Plesners arbejde eller konklusioner.

”Med Plesners responsum har vi fået en afklaring af, hvor vi kan sætte ind for at sikre ligestilling mellem medlemmer med kønsopdelt pensionsordning.”

Rune Petring Hasselager,
læge og næstformand i
Lægernes Pensions bestyrelse.

Uddrag fra generalforsamling 2023

Kønsopdelt pension:

Dansk lov og praksis i fokus

Konklusion om begrænset mulighed for at ændre i kønsopdelt pension var ventet, lød det fra Lige Pension, der efterlyste afdækning af, om danske regler er internationalt gyldige. Vi har fokus på at fremme ligestilling, men har ikke til opgave at afklare om dansk praksis og gældende lov er gyldig, lød det fra bestyrelsen.

At juridiske eksperter kun ser begrænsede muligheder for at fremme ligestilling i kønsopdelte pensioner overraskede ikke Lige Pension. Fra talerstolen på årets generalforsamling efterlyste overlæge Marianne Engberg fra listen Lige Pension derimod en undersøgelse af, om tidligere dansk praksis for pensioner er i overensstemmelse med internationale regler, og herunder om det danske samfund har handlet i strid med reglerne.

- Det er skuffende, at der ikke er motivation til, at vi får undersøgt sagen i det perspektiv. Det interessante er ikke, om pensionskassen har handlet lovligt – vi havde ikke ventet andet. Det interessante er, om

man i Danmark har handlet ulovligt.

Bestyrelsesformand Tina Øster Larsen replicerede på kritikken fra Lige Pension: - Vi er helt med på, at det er en problemstilling, der fylder meget, og selvfølgelig arbejder vi videre (med at fremme ligestilling mest muligt, red.), men det ligger uden for vores arbejde at undersøge, om Danmark har arbejdet i overensstemmelse med internationale traktater, sagde hun.

Forinden havde Charlotte Hasseriis Iversen, advokat og partner i advokatfirmaet Plesner, gennemgået hovedpunkterne i det juridiske responsum. Gennem mere end 20 år har hun specialiseret sig i pen-

sions- og forsikringsret, og hun lagde ikke skjul på, at arbejdet havde været omfattende:

- Der er ikke en enkelt lov, hvor vi har kunne sige, at dér er svaret. Vi har set på alt fra hele lovgrundlaget, de juridiske principper og retspraksis, og vi har set på Finanstilsynets praksis, ligesom Forbrugerbudsmanden også har haft relevant praksis.

Hun understregede, at det juridiske arbejde er gennemført uden indblanding fra pensionskassen.

- Vi har spurgt efter det, som vi har haft brug for, og det har vi fået. Men arbejdet er alene udført af os, lød det fra Charlotte Hasseriis Iversen.

I dag har cirka 700.000 danskere kønsopdelte pensioner. Heraf er cirka 15.000 medlemmer i Lægernes Pension.

Nye erfarne kræfter i bestyrelsen

Lægernes Pension fik med nyvalg af Christian Freitag og Bjarne Skjødt Hjaltalin to nye bestyrelsesmedlemmer med erfaring i bestyrelsesarbejde fra lægefaglige organisationer. Bestyrelsen er fra venstre investeringsdirektør Claus Jørgensen, direktør Niels Olsen, læge Ulla Hansen, læge Rune Petring Hasselager (næstformand), læge Bjarne Skjødt Hjaltalin, læge Christian Freitag og advokat Tina Øster Larsen (formand).

Martin Schønemann-Lund fra Læger for Klimaet

Bæredygtighed:

Opbakning til skærpet klimaindsats

Lægernes Pension vil stemme imod bestyrelseskandidater, som en bestyrelse opstiller, hvis selskabets klimastrategi ikke er ambitiøs og konkret. Stor opbakning til forslag fra Læger for Klimaet, der roste pensionskassens for bæredygtighedsstrategi.

Mere handling, større ambitioner og ikke mindst konkrete klimamål også på den korte og mellemlange bane. Det er forventningen til de selskaber, som Lægernes Pension investerer i. Pensionskassen vil fremover stemme imod bestyrelses-

kandidater, som en bestyrelse opstiller, hvis selskabets klimastrategi ikke lever op til en række konkrete kriterier. Kriterier, som blandt andet skal sikre, at en række reduktionsmål for CO₂-udledning bliver opfyldt, og at ledelsen bliver aflønnet efter om klimamål bliver realiseret.

Det stod klart, da et forslag fra Læger for Klimaet – med opbakning fra bestyrelsen – blev vedtaget af en stort set enig generalforsamling. 101 delegerede stemte for, mens blot fem vendte tommelfingeren nedad.

- Det kan virke symbolsk, men det er den rigtige vej at gå. Vi ved, at det er superirriterende for selskaberne, så det støtter vi

fuldt op om, lød det fra bestyrelsesmedlem Rune Hasselager, da han begrundede bestyrelsens opbakning til forslaget.

Forinden havde Martin Schønemann-Lund fra Læger for Klimaet præsenteret forslaget. Undervejs roste han pensionskassens arbejde for et bedre klima.

- Målsætninger for reduktion af CO₂ på aktier, virksomhedsobligationer og ejendomme ser rigtig fornuftig ud. Det vil jeg gerne give pensionskassen cadeau for. Det er flot. Pensionskassen har vist sig villig til at foretage store frasalge. Faktisk er vi de bedste i klassen, når det kommer til frasalge af olie og gas, understregede Martin Schønemann-Lund.

Sikkerhed:

Svindlere lokker millioner ud af bankkunder

Svindlere forsøger stadig ofte at overtale bankkunder til at overføre penge til svindlernes konti. Social engineering kaldes fænomenet, der er vokset til at udgøre et større problem end traditionel it-svindel. For at bekæmpe problemet har Lægernes Bank sænket grænsen for, hvor meget man selv kan overføre mellem konti.

De fleste kan spotte en tyveknægt eller en nærgående kunde ved kassen, som prøver at aflure ens pin-kode. Men hvem vil afvise en hjælpsom bankdame eller venlig politibetjent, som ringer for at advare mod, at kriminelle har fået adgang til din konto, og siger, at du straks skal flytte dine penge over på en sikret konto? Gør det ikke – det er en svindler!

Frustration og ulykke

Både yngre og ældre kunder i Lægernes Bank er blevet manipuleret til at overføre pengebeløb til svindlere. Derfor sænkede banken i december grænsen for pengeoverførsler i netbanken til 100.000 kroner.

- Svindlerne taler pæredansk uden accent og har gode overtalelsesevner. Kunderne er naturligvis dybt frustrerede og ulykkelige over, at de er gået i fælden. Svindlerne er virkelig dygtige, og derfor er vi nødt til at skærpe sikkerheden, siger kundeservicechef Pia Walsøe Jensen fra Lægernes Bank.

Fordi kunden selv har godkendt overførslen af penge, hæfter de selv for tabet.

Manipulation og overtalelsesevner

Hver dag bliver kunder i danske banker udsat for social engineering, som er en uskon blanding af løgnehistorier og overtalelsesevner, der lokker bankkunder til at overføre penge til svindlernes konti. I første halvdel af 2022 lykkedes det i 623 tilfælde at få bankkunder til at overføre i alt 30 millioner kroner til svindlernes konti, oplyser FinansDanmark. Social engineering er så stort et problem, at brancheorganisationen har opgjort tabet til at være seks gange større end traditionel it-kriminalitet, hvor svindlere ulovligt skaffer sig adgang til konti og fortrolige oplysninger.

Styrk dit digitale selvforsvar – download app'en:

"Mit digitale selvforsvar"

Undgå digitalt bankrøveri:

Lad dig ikke overtale!

Lad dig ikke overtale til at overføre penge til andre konti. Hverken bank, politi eller Nets vil bede dig om det. Læg røret, hvis du har en svindler i telefonen.

Oplys aldrig dine koder!

Kun kriminelle vil prøve at få dig til at oplyse dit MitID eller adgangskoder.

Dobbelttjek hvad du godkender!

Godkend aldrig betalinger eller andet via MitID, du ikke selv har bedt om.

Spred budskabet!

Fortæl din familie – både unge og gamle – at de skal passe på svindlerne.

Er du blevet snydt:

Lægernes Bank 33 12 21 41

Eller sikkerdigital.dk på 33 98 00 98 udenfor bankens åbningstid.

MitID support 33 98 00 10

Anmeld svindel på www.politi.dk/anmeld

Varsomhed i lunkent marked

Boligmarkedet er vendt fra at være glohødt til at være udfordret med faldende boligpriser og stigende renter. Markedet giver stadig gode muligheder, men rummer også udfordringer, så forsigtighed er nødvendig, lyder det fra Lægernes Bank.

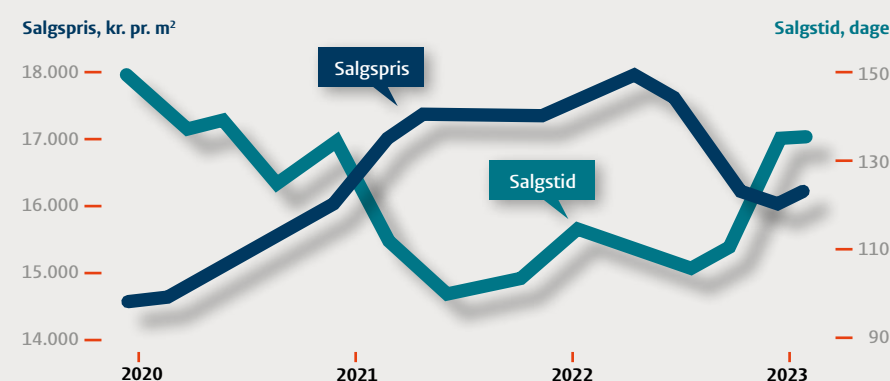
Taktstokken har skiftet hænder, og i 2023 er det i høj grad køberne, der dirigerer udviklingen i boligpriserne og sætter tempoet på boligmarkedet. Trods et udfordret boligmarked har lægerne stadig brug for at skifte bolig, når den ikke længere passer til familien og arbejdslivet.

- Boligmarkedet er udfordret, og det er vanskeligt at spå om, hvordan det udvikler sig. Selvom læger generelt har en sund økonomi, er boligkøb en af livets største investeringer, så det er altid klogt at tænke sig godt om – uanset økonomisk formåen, siger privatkundechef Anders Villum fra Lægernes Bank.

180 graders vending
Danskernes behov og ønske om bedre adgang til frisk luft og mere plads at boltre sig på fik under coronanedlukningen boligpriserne til at stige kraftigt.

Boligpriser udfordret og salgstider øget

Kilde: boligsiden.dk

Det seneste års tid er boligmarkedet imidlertid sat under pres af høj inflation og stigende boligrenter samt en energikrise, som vækker minder om oliekrisen i 70'erne. Konsekvensen har været, at boliger, som før blev solgt inden "til salg"-skiltet var sat i jorden, nu får "liggepest", som ejendomsmæglerne kalder det, når købere går i en stor bue udenom.

- Dobbelt husleje er en økonomisk belastning selv for familier med en sund økonomi, så derfor opfordrer vi lægerne til at være ekstra opmærksomme, hvis de overvejer at købe nyt, før den gamle bolig er solgt. Vi ser, at selv områder med høj boligomsætning har

boliger, der – uvidt af hvilken grund – bare er svære at få solgt, siger Anders Villum.

Prisfald aftager

Siden boligpriserne toppede hen over foråret og sommeren 2022, er priserne på både huse og lejligheder faldet markant. Både regeringen og Nationalbanken forventer, at boligpriserne falder yderligere. I 2023 forventer regeringen, at de vil falde med 8,4 procent, mens Nationalbanken er lidt mere skeptisk og forudsiger prisfald på hele 9,4 procent. Først i 2025 kan boligejerne se frem til stigende boligpriser. Selvom prisfald betyder, at boligkøbere skal låne mindre, trækker højere rente i den anden retning.

Få en tryk bolighandel

Dokumenter:
Få fagekspertise til at gennemgå og hjælpe med dokumenter knyttet til bolighandel (tilstands- og el-rapport, slutseddel/skøde etc.).

Køberrådgivning:
Husk ejendomsmægler er sælgers mand. Søg evt. hjælp hos uafhængig køberrådgiver.

Pris:
Husk sælgers udbudspris er et prisønske ikke et priskrav.

Timing:
Det er altid klogt at købe billigst muligt, men få lykken med at ramme bunden af boligmarkedet. Husk boligkøb er langsigtet.

Budget:
Læg realistisk budget, så der er penge at leve for i hverdagen. Priorité og aftal forventninger med evt. partner om børn, rejser, cafébesøg og hverdagsliv.

Strategi:
Læg en strategi og hold fast. Lad dig ikke besnakke.

Positiv kontorente trods negativt afkast

Investeringsafkast på minus 10,4 procent i 2022 mod et positivt afkast på 15,1 procent året før. Selvom afkastet var negativt i 2022 har medlemmer med den gængse pensionsordning Traditionel Pension fået en kontorente på 4,25 procent før skat. Herved bruges noget af den reserve, som er blevet opbygget af positive afkast fra tidligere år.

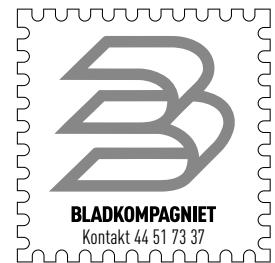
Over en 5-årig periode har Lægernes Pension opnået et årligt investeringsafkast til lægerne på 5,0 procent.

**4,25%
kontorente
2022**

Mød os i hele landet

Oftest klarer vi mindre beslutninger om pension og økonomi nemt og hurtigt online eller over telefonen. Når de store beslutninger skal træffes, foretrækker mange et fysisk møde.
Book møde på
www.lpb.dk/moede

DER UDSENDES KUN ÉT MAGASIN PR. ADRESSE.

Bankskifte:

God behandling uden forhandling

Ligebehandling og ingen prutten om priser trækker stadig flere kunder til Lægernes Bank.

Samme vilkår som kollegaen og enkle priser tiltrækker mange læger. Gennemsigtighed er en væsentlig årsag til, at ekstra mange læger i øjeblikket udskifter deres nuværende pengeinstitut med Lægernes Bank. Det er vurderingen fra privatkondechef Anders Villum, som i øjeblikket mærker øget interesse blandt lægerne for at skifte til Lægernes Bank.

- Generelt oplever vi, at det er vigtigt for lægerne at blive behandlet på lige fod med deres kolleger. Andre bryder sig ikke om at skulle forhandle priser og vilkår med deres bank. Og så betyder gennemsigtighed også rigtig meget for lægerne, siger Anders Villum.

Kritiske men loyale

Selvom danske bankkunder er blandt de mest mobile i Europa, er bankskifte langt fra hverdagskost. For på trods af, at hver anden dansker hvert år overvejer at skifte bank, så gør færre end hver 10. rent faktisk alvor af overvejelserne, viser tal fra brancheorganisationen FinansDanmark. Flytning, køb af bolig eller etablering af virksomhed er de primære årsager til, at danske bankkunder vælger at skifte bank, viser tallene.

Sammenlægning af banker, hvor den faste rådgiver risikerer at blive udskiftet, får også folk til at skifte. Overlæge i anæstesi på Rigshospitalet, Dan Isbye, og hans ægtefælle, der også er læge, har selv oplevet, at deres bank blev opkøbt. Det fik dem til at skifte til Lægernes Bank.

- Det ærlige svar er, at hverken bankforretninger, renter eller boliglån interesserer os specielt, men vi ønskede ikke at blive en anonym kunde i en meget stor bank, og så var det naturligt at spørge Lægernes Bank, siger han.

Nem adgang til viden

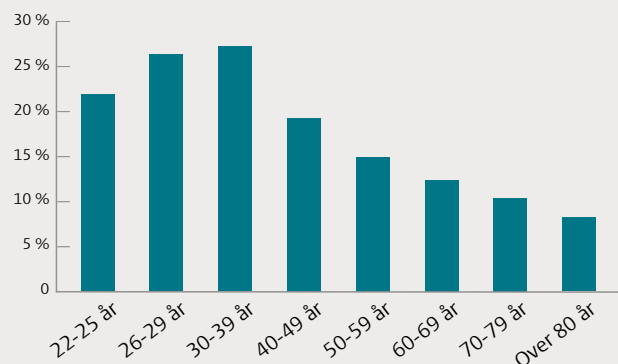
Gode online-muligheder for at sammenligne priser og vilkår er en anden grund til, at mobiliteten blandt danske bankkunder er den højeste i Europa. Over en femårig periode skifter danskere banken ud dobbelt så tit som gennemsnittet i Europa.

- Objektivt set er Lægernes Bank absolut konkurrencedygtig, og lægerne har ofte undersøgt priser, inden de kontakter os, siger Anders Villum med henvisning til blandt andet forbrugerportalen Pengepriser.dk, der sammenligner priser og vilkår i bankerne.

**2.800 læger
skiftede i 2022
til Lægernes
Bank**

Bankskifte især i de yngre år

Boligkøb, flytning eller etablering af virksomhed er blandt de primære årsager til, at danskerne vælger at skifte bank. Det er derfor også typisk i de yngre år, hvor man etablerer sig, at danskerne skifter bank.

Kilde: Danmarks Statistik

LÆGERNES
PENSION & BANK